

ABONAMENTE:

8 Lei
 presei și învățători
 6 "

nunciuri și Reclame după învoială.

Organ săptămânal al Tinerimii Dobrogene

DIRECTOR-PROPRİETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților 17

TIA DREPTURILOR POLITICE

vernul Conservator

Profesiunea noastră de creștin în ceea ce privește regimul național de legi, care dăinuiește cele două districte din sta Dunărea, am făcut-o de Sunt exact doi ani—începu numărul de la 23 Mai—de când am publicat, în of consecutive ale ziarului ica din Capitală, un lung nănuțit studiu asupra Do și sistemului ei de guvern-

nt. I dar convingerile noastre castă privința sunt mai de cît se crede, și am ținut, știe aceasta...

cit, o repetăm și astăzi, noi nem o luptă contra acord drepturi politice conenilor noștri și nouă; nu n- n- n- prin naștere și n- n- cultură reacționari. Pretin- numal, că atît timp cît vor i piedicile care persistă, — it multe — nu se poate vorbi trarea Dobrogei în dreptul n. Aceasta, pentru bunul al lucrurilor și din țara- a și din provincia ei ane-

ată aceste cauze dispărute în jurul acestei ținte sunt ntrate toate eforturile noas- fatal va urma lor abroga- egimului excepțional de

ne vom ocupa astăzi de piedici; le-am expus rînd nd în corpul acestei gazete m continua să le expunem. m examina numai această iune, în raport cu diferitele pamente, luate de actualul n.

urmare la promisiunile date, i saū indirect, pe cînd par- conservator era în opozi- m putut vedea la sfîrșitul amului de guvernămînt, șurat la Iași, următorul : *«După 25 ani de alipire ovinciei lui Mircea-Cel-Bă- la patria-mamă, credem sosit timpul să îndeplinim nța Constituției și să stu- chipul, în care vom pu- introduce și în Dobrogea t politică».*

mișiunea aceasta, care a darul să entuziasmeze pe tatei și să dea un puternic de exploatare altor inte- ; n'a putut n- n- altera întru

nimic convingerile și n- n- știrbi n- n- crederea noastră. Căci uite în ce ! omenii am întâmpinat noi și aplauzele unora și machiaveliz- celor-Palți: *«Promisiunile «gubernurilor noastre pot fi și «simple cochetații. Irigațiile și «cadastrul aū fost, de către ace- «leași personaje, mult mai so- «lemn și mai zăngănitelor făgă- «duite... Tenir, c'est bourgeois!».*

Dar iată, că Proședintele Con- siliului de Miniștri anunță o vi- zită prin Dobrogea. O roză mai mult la buchetul frumoaselor speranțe ale unora; o pană falsă mai mult la coada *cocoșilor* celor-Palți!

Discursurile d-lui Cantacuzino, rostite cu ocaziunea acelei vi- zite, aū fost destul de «eloquen- te», pentru aceia cari aū urechi de auzit și minte ca să priceapă, ele însă n'aū influențat întru ni- mie asupra «constituționalilor» noștri. Mărginitul și interesatul sunt tot-deauna încăpăținați!

Pe noi însă n- n- ne-a sur- prins, n- n- ne-a indignat lim- bajul d-lui Prim Ministru; din contră, noi am căutat să-l jus- tificăm și iată în ce termeni:

«Subtilitatea și finețea sunt calită- țile care aū luat locul franchisei și «fermității bărbaților de stat de pe «vremuri, și iacă de ce ovazitate, «ce a caracterizat discursurile rostite «de Primul nostru Ministru, la diferite «ocazii, am găsit-o foarte la locul «ei, cum tot atît de politică am găsit «tangenta, prin care a scăpat, în a- «ceiași chestiune, cu ocazia dezvoltă- «rii programului în a doua Capitală a «Regatului».

Cu toate avertismentele date, cu tot disprețul ce-l aū gover- nanții noștri pentru opinia pu- blică, totuși măcar aparențele trebuiau salvate. Și, ca și pang- licarii de meserie, cari nu în- trerup brusc spectacolul, ei caută cu vorbe de efect—care, bine în- țeles, nu pot amăgi de cît pe gură-casă—să prelungească ilu- ziunea efectului produs—tot așa și guvernul actual a evitat s'o rezeze de odată. Și ce a făcut? A numit o comisiune, care să «studieze» chestiunea.

Și aci noi ne-am făcut dato- ria. Am amintit, că la 1889, în urma unei excursii, între- prinse în același scop de Lascar Catargi prin Dobrogea, ceremonialul s'a încheiat prin același «vechinică pomenire»: comisiie de studii!

Am dat chiar pasajul din referatul în chestiune, care con- chidea ca *«față cu cele expuse, subsemnatul (Lascar Catargi N.*

R) e de părere a se institui o comisiune...»

Dar nu numai atît. N'am lăsat să treacă cu vederea n- n- un amă- nunt, care dovedea că faptele gu- vernanților noștri nu cores- pund cu vorbele lor și că una le-a fost promisiunea și alta intențiunea. Nimic însă n'a putut duce la rea- litate pe naivii lesne-crezători și nu a putut face să tacă tobele saltimbangilor, cari prin aceasta își făceau meseria.

Ceea-ce răgretăm din tot su- fletul, e că aū fost luați de eu- rent și ciți-va oameni de caract- er și bună credință și cari nu nă altă vină, de cît aceea că nu vreaū—nu, că nu pot—să apro- fundeze moravurile nenoroceite ale regimului nostru, așa zis con-stituțional.

Se apropia seziunea jubiliară. Ce mai freamăt, ce mai zbucium! Ba-I albă, ba-I neagră!—Ba Su- veranul e pentru, ba-I contra!—Ba Sturdza se opune, ba Sturdza consimte—Ba Várnay e de vină...

Ba, în sfîrșit, se dau dreptu- rile și Seniorul Koiciu primește telegramă care confirmă acest lucru, iar d. Virgil Ionescu ne aducea știrea, că marele maistru de ceremonie, genialul Bănescu, lucrează în cămașă la hotel — expresia e proprie a d-lui ingi- ner Ionescu—la elaborarea pro- iectului anteproiectului proie- ctului, ce va fi prezentat Corpu- rilor legiuitoare!

Cu toată satisfacția ce o avem, față cu realizarea prevederilor noastre; cu tot risul ce ne bu- nește în fața nutrelor plouate ale celor păcăliți, totuși nu ne putem ascunde scîrba ce ne in- spiră aceste panglicării. Căci, ori-ces'ar spune, chiar dacă n-o fi meritînd cauza noastră, a e- mancipării noastre politice, așa de mare exces de onoare, nu me- rită însă n- n- atîta batjocură — *Ni cel creès d'honneur, ni celle indignité!*

Cu toate acestea, «cocoșii» noș- tri, deși cu coada jumulită de pene și creasta vinată ca de hoit, totuși aū neobrăzarea să se urce pe uluc, pe care cu litere mari stă scris naționalul MURDĂRIA OPRITĂ, ca să ne cînte: la toamnă, la toamnă...

Ei bine, n- n- n- acest cîntec nu ne incintă. Toamna, guvernole aū altă preocupare: își numără bobocii!

Const. N. Sarry

Hazul Săptămînoii

Un băteu bun de giuno e azi în pozițiune de a duseci lumea asupra norocului orb al d-lui Dabo. Căci, oricui s'ar spune, d. Dabo nu-și datorește «exceienta» stare materială de astăzi, de cît exclusiv orbeții norocului.

E natural—spune băteul nostru—ca un om din Șfîniște, care pe bulgărește se traduce cu «satul porcilor» să aibă un noroc porcesc— vorba Românilor!

Și nu vezi d-ta—adaoă gumețul nostru—că d. Dabo, pentru a respecta tradiția, exploa- tează o porcărie pe lângă fabrica d-sale de că- rămizi?

Că d. Dabo creștie rîmătorii la cărămîdărit, pe moșia comunei, e absolut exact, dacă și etimologia cuvîntului Șfîniște e aceea dată mai sus, atunci norocul edilului nostru e explicat pe deplin.

O lovitură de grafie

Direcțiunea generală a căilor fe- rale a încununat, cu cu începere de la 1 August (19 Iulie) a. c., tran- sporturile de cereale ce se vor expe- dia la Constanța și la stațiunile li- niei Cernavoda-pod — Constanța a- fară de transporturile expediate dela stațiunile liniilor Panteleimon — Fe- tești — Constanța și Tîndăreii — Fetes- ti, vor fi supuse unui supliment de taxă de 5 lei pe tonă, adică 50 lei pe va- gon.

Ași dar, de acum înainte, în cîtu- ce privește cerealele din 350 gări, por- tul nostru rămîne în relațiune numai cu 20.

Acest tarif prohibitiv a fost ordon- at de Ministerul de lucrări publice, în urma intervenției Brăilenilor.

E fenomenal: Inchiziți-vă, că pe aceiași stradă, se găsesc două loca- tură de consumațiune, și unul din ele, prin faptul că e situat mai bine, e mai în drumul consumatorilor și are un serviciu mai estin, mai curat și mai prompt, lucrează siregla mai bine, în dauna celui-Palt local; iar Statul să vină să lovească cu impo- zite excepționale, pentru a-i mai lăsa din pofta de lucru!

Situațiunea e identică cu Constanța, față de porturile Dunărene: Orașul nostru e situat cu trei zile mai a- proape de Occident; apele portului pot primi vase cu un tonaj mai mare ca cele de pe Dunăre și în sfîrșit mărfurile expediate prin Constanța nu aū a plăti taxele ce percepe co- misiunea europeană vaselor care trec prin gurile Dunărei.

D. G. Gr Cantacuzino, cu ocazi- una vizitei ce a făcut vara trecută acestei provincii, între altele ne-a vor- bit de Legoa progresului care ne îm- piedică de a sta pe loc.

Am citit partea aceasta din dis- cursul d-lui prim ministru, pentru ca să evidențiam și mai mult concor- danța dintre cele ce ni se spun și cele ce ni se fac, de către guvernauții noștri.

Pe de o parte ni se gîdelă coar- dele speranțelor noastre celor mai îndreptățiți, iar pe de alta suntem sa- crificăți, striviți sub picioare, fără cea mai mică ezitare, atunci cînd sînt în joc interesele lor politice.

(Un spus, strivită sub picioare și nu s'aragerafle.)
Măsură această, dacă s'ar menține, eamă moartea comerțului, în d' încă, din Constanța și, odată cu și stingerea a ori-cărei alte pu- de viață.
 Într' gravitatea acestui lucru o în- lerează în dejuns îngrijirea, ce a odus în oraș această veste
 Pentru moment s'a finit, săplămă- entă a consfătuire; s'a delegat o nsiune compusă din d-nii Bran- vici, Săvescu și I. Dimitrescu, care preună cu d-l Primar al orașului atragă atențiunea Ministerului și l roage să revină asupra acestei opozițiuni.
 Ne îndoin de succes, de oare-ce Mi- lerele noastre sunt azi la cherețul lificianilor și pe cînd cauza noas- i nu are de partea ei de cît numai plutea, interesele porturilor Du- rene pun azi în cumpănă existența săși a actualului guvern.

NOUĂ BANCĂ

Un comitet din județul nostru, com- s din elte-va persoane, a luat plă- la inițiativă de a înființa în acest ș o Bancă, cu capital anonim și cu scop exclusiv pentru a se veni în torul țaranului român, aruncat de urță dincoace de Dunăre.

Am avut fericitul prilej de a mă nu- ra și eu personal în comitetul de tiativă, și mă simt astfel dator a adu- astăzi cele mai vii mulțumiri tuturor lor domni, care ne dau prețiosul concurs spre a putea duce la bun rșit această frumoasă operă.

De asemenea Bancă aci în județ este cea mai netăgăduită însemnătate. Nici una din instituțiunile care im- mută bani cu dobîndă cetățenilor brogeni, nu voesc și nici pînă azi nu au voit, să deschiză ușa țara- lui în suferință.

Guvernul Român s'a gîndit, e prea săvârșat, la trista soartă a acestei se și a înființat Băncile populare. Ji sunt însă departe aceste Bănci rolul la care sunt menite.

S'avem la sate și țara cu seamă în brogea, apostoli care să lumineze și să îngrijească, mai mult sau mai puțin, de soarta țaranului.

De aceea credem, că Banca Plugar- ul Român de la Constanța, pe care am propus a o înjgheba, va avea teosebită importanță prin înființa- ei.

Am avut ocaziune să citesc în re- ta economică și financiară de sub ecțiunea d-lui Pictorian, fost direc- general la casa de depunere, un icol intitulat *Pîinea la sate*.

Știu că la Bolintinu din vale din l. Ilfov, s'a înființat o societate coo- tivă chiar de către locuitorii din a comună. În ce scop anume? În pul bine-cuvîntat, de a procura mem- lor fondatori și celor ce vor mai ăra, pîinea de grîu și carnea de ă pe cît posibilul mai oftină.

Ședeți ce frumoase inițiative se iau rea.

Ar fi trebuit, ca în secolul 20 în a trăim, secol în care ne-am des- tat într'un mod mulțumitor sub te raporturile, să ne fi gîndit mult l departe: la înființarea unei socie- l de ajutor al țărănimii.

Cînd facem expoziție națională care costă 8 sau 10 mil. lei, cînd după do an de domnie a Regelui Carol, a românească s'a dezvoltat în a- nite ramuri, chiar paralel cu sta- i civilizate, ni se stringe inima de ăre cînd privesc actuala stare de is a țaranului român.

Pe vremuri, se înființau asemenea ietăși, se înființau munți de pietate, nal spre a se veni în ajutorul să- ilor, și cum?—fără a plăti dobîndă, fără a plăti dobîndă

deea carității, a fost origina înfiin- silor unor asemenea societăți. Dez- nsarea completă a împrumutăto- l pornind din iubirea apropiatului. l dar ce se făcea pe vremuri pen- această clasă de oameni.

Am citit într'o gazetă, că un căm- gâr din ordinul fraților mironiși *Bar- nab de Tern*, a făcut o propagandă pentru înființarea unei astfel de so- cietăți, și în secolul al 5-lea, vă rog să credeți, că la Paruza s'a înființat o bancă cu numele de *Banca Mizeri- cordiei*, iar mai târziu această bancă s'a transformat în muște de pietate, care împrumuta pe nevoiași fără a percepe nici o lespao dobîndă.

Este prea adevărat că astăzi, în con- dițiunile în care ne găsim, ar fi foarte grebi, ca să neglîdim noi, o mîină de oameni întru: în astăzi în jurul acos- tel idel la așa ceva.

Este cert că este absolut greu, re- cunosc și eu, și cred că nu mai este nevoie să vă spun pentru ce.

Apelez cu toată căldura sufletului meu, la toată suflarea din Dobrogea, în special la plugărinii, ca să ne dea prețiosul concurs, pe cît le este posi- bil și să punem cît mai curînd pe roate această bancă.

Scopul Băncii Plugarului Român din Constanța, se poate vedea în sta- tute și acestea să trimiță la corere.

Recunosc pentru noi aștia, nu este puțin lucru, și nu este ușoara chestia de a înființa o asemenea bancă; tre- buie muncă, trebuie încurajare din par- tea tuturor. Avem nevoie de prețio- sul concurs al presei, la care fac apel în numele plugarului Român din Do- brogea, și sper că cu aceste trol elemente, vom deschide cu toată dra- gostea ușa Băncii, cînd țaranul din Dobrogea va bate.

Aduc în același timp omagiile mele d-lui Dimitrie Alecsiu, pe care comi- tetul l'a numit președinte al acestei Bănci, pentru căldura cu care a îm- brățișat această idee.

Haralambie S. Dimitriu

Scandalul de la Primărie

In lipsa d-lui Bănescu, care ori- ce s'ar spune—știe să zboră la func- ționari, și a d-lui Simionescu, prim ajutor, plecat în concediu, Primăria noastră a rămas să fie administrată de d-nii Zissu și Welts.

Își poate ori-cine lesne închipui hulul unei administrațiuni, ajunsă pe mîinile a două reformători! Anarhia cea mai desăvîrșită dom- nește de sus pînă jos.

Vom avea să ne ocupăm în numă- rul viitor mai amănunțit de această stare de lucruri; de-o-cam-dată finem să relatăm un scandal petrecut alul- tăieri, chiar în localul Primăriei.

O vie altercație a arut loc între d Adam, secretar al Primăriei și d. Focșa, ajutor contabil. Obrăznicia acestui din urmă a ajuns pînă acolo, în cît d. Adam a fost silit să-l dea afară din cabinet.

Lumea de pe stradă staționa gră- mudă, din cauza vociferărilor din năuntru și la care în cele din urmă a luat parte și indispensabilul d Zissu.

D. Focșa și-a înaintat demisiunea, iar d. Adam prepară un referat.

Vom vedea cine e mai tare: Me- ditatorul copiilor Doamnei Bănescu, sau d. Secretar al comunei?

PLANTONUL

Se dase semnalul de stingere... Can- delele ce de abia luminau cu licăirea lor slabă interiorul camerilor din ca- zarma companiei, așterneau o duioșie pe figurile obosite ale soldaților, so- toși de repaosul bine-făcător al som- nului.

Plantonul călca greoiu, ritmic, pe pardoseala veche, aproape putredă a companiei, cu pereții goi și curași. In- gălbeniți par'că de lumina somnoroasă din camere.

Din cînd în cînd cite un strigăt vio- lent, răsunător, prelung, mai tăia pacea senină a nopții, porzîndu-se departe pe cîmpia întinsă și pustie...

Sandu Ionită — căel așa se numia plantonul—era un țigan înalt, slab și urît, care în scurtul timp de cînd de- venise soldat, păstra încă nedumeri- rea unei așa de repede schimbări în viața lui liberă, aproape vagabondă.

Cu fața mai mult galbenă, cu nasul mare și cu niște ochi pe care popo- rul nostru l'a caracterizat așa de plas- tic în imaginea lui, numindu-l „ochi de oac înecat”, își inspira mai mult milă de cît desgust.

Mama lui murise de mult, iar tatăl lui un țigan cu care-care stare, îl bă- tea pînă îl lăsa aproape mort, ori de cîte ori se întorcea beat de la circumă.

S'a bucurat mult cînd a văzut că scapă de-o așa „șalmana”, care nu era bun de nici o treabă și nu știa de cît să cînte din vioră, ocupațiune pe care tatăl—un fierar indemnatic—nu pu- nea nici un preț...

Și în adevăr, băețul acesta era un isvor nesecat de povești frumoase și mai ales de cîntece pe care în viața lui liberă-pribeagă, le auzise de la mulți...

De multe ori cînd eram singuri, lăsa să sboare de pe coardele vioarei vechi și neîngrijite, note jalnice, plîngătoare, care mergeau la inimă.

Armonia asta ne înviora sufletele ca desmerdările unei iubite, ca în- gîrierile unei mame pe care el o per- duse și pe care o dorea acuma așa de mult...

Și mă gîndeam... De cîte ori poate hora din sat nu săltase cu drag la sîrbele și chindile lui și poate sub farmecul cîntecilor, multe inimi tinere au căpătat mai mult din avîntul de a se înțelege și a se iubi mai adînc și mai tainic...

Ne făcusem prieteni și mă iubea ca pe un frate, căruia îl deschidea cu drag cele mai tainice părți din viața lui de pînă aci.

Viața de cazarmă, cu ironiile și vor- bele grosolane ale camarazilor,—pen- tru care el nu avea de cît un zîmbet dureros,—il făcea să sufere mult.

Suferința și durerea mută a celor simpli m'a impresionat în tot-deauna foarte mult. Mi se par niște eroi, care în numele sentimentelor noastre de paradă, ureă cu fruntea senină dru- mul Calvarului, spre a ispăși neîtrep- tăț le și păcatele celor care cu toate acestea nu cunosc durerea și suferința adevărată...

Nu știu cum în seara aceea simțiam trebuința de a adormi mai curînd...

De abia însă am închis ochii, cînd plantonul cu fața palidă, cu privirea speriată s'guduindu-mă ușor m'a făcut să tresar...

Îngina vorbe neînțelese, fără șir, și ca un întuneric i se făcuse în ochi și în suflet.

Nu-l mai puteam liniști...

Cineva îl furase toate lucrurile, pe care el și le strinsese de dimineată

STUDIU

Asupra proprietății fonciare și în spe- cial asupra domeniului public în Imperiul Otoman.

(Urmare)

La început dar, cuvîntul *merat* se ap- lica la pămînturile improductive din cauza condițiunilor fizice, în care ele se aflau. În dorința, însă, de a încuraja a- gricultura, mai ales în provinciile de- vastate și despopolate prin rebel, aceasta calificățiune s'a întins la toate pămîntu- rile rămase inculte, neposedate de ni- menși și situate departe de comună; a- cestă depărtare, în lipsă de alte ele- mente spre a o determina, trebuia să fie destul de mare pentru ca de acolo glasul omului să nu se poată auzi. (Dis- pozițiune reproducă în noul Codice art. 6).

—Ori cine a zis Protetul, dă viață u- nui pămînt mort, devine proprietarul lui

Chestiunea u se ști dacă posesorul do- bînda, de drept proprietatea mull și pămîntului merat cultivat de dănsul, sau dacă pentru aceasta trebuia conce- siunea Soveranului, a dat loc la contro- verse între juriscônșulți.

Legile otomane, formînd doctrina lui Hanita, cer, prin aceasta, conceșiunea Soveranului; dobîndirea chiar a simplei posesiuni este subordonată permisiunii obținută de la autoritate (art. 103 și 132 din codul propor. fonciar)

Girarea directă a domeniului public

să le aibă gata la inspecția generalu- lui, ce urma să aibă loc a doua zi.

Toată noaptea n'am putut dormi și ma gîndeam la cîte nu e capabilă să facă firea asta oprostă.

Dimineața, cu ajutorul prietenilor de abia l'am putut procura și cînd i le-am adus, era așa de vesel și arda o bucurie altă de mare, cum nu i-am putut eu procura nici odată, cît timp am mai stat împreună.

N. Teodorescu-Cobadin

CARNETUL UNUI POSAC

Pereche potrivită

Zisole să înregistra: groaznică furtună, ce s'a deslășit zilele trecute prin această parte a lo- cului, făcînd o mulțim- de ravagii.

Potopul lui Noe! Nu-l zi fără ploare!
O bălță Dobrogea și întreg Bărăganul,
culcat s'ă în apă și plînge tot lanul...
Speranțele-t tunică în lacrimă te nămoie.

Chiar Domnul în Ceruri e pîn de îngrijire
Nu poate să închidă de loc robinetul.
Arhanghelii convoacă întreg Cabinetul,
S'ariste cu toții la constatare

In van însă Sfinții toți capu și trîmbiță,
Vr'un leac eficace nu-l chip să găsească
Și apele Ploii pe loc să le oprească...
Își plînge Prea-sfințitul puterea-t infirmită!

De-odată un Sfințic obscur, din mulțime,
— E Sfințul Virgiliu! — solicită voie,
Ceva să propună. Vă scap de nevoie! —
Vorbește — zic Sfinții — și li la năbîtime.

— Cunoașteți Constanța. Acolo-t un geniu,
Un om mare, mare, cum nu e p'alice.
La el apel faceți, Bănescu îl zice.
El e, cu drept, lala acestui deceniu.

Consimte tot Statul, iar Jupiter chiamă
Furtuna, și-l cere jos, drept, să se ducă
Ș'in Cer pe Bănescu peșcheș să-l aducă.
De Nor, ori de Fulger, să n'aibă vr'o teamă!

Se zgudue globul, se năruie cerul
Și valurile vîntul pe loc se nvrîrtește,
Copaci, coperșuri, din loc le urnește.
In sus le mîlță, de umple eterul.

Napraznic ciclonul, din casă în casă,
Din stradă în stradă, își plimbă puterea,
Dar lăncu Bănescu, de loc, nicărearea!
Cînd colo n'tr'o crîsmă, pitit sub o masă

Se n'toarce Ciclonul, cu spume la gură
Și mîinile goale, — Stăpâne, mă crede,
Virgiliu mințit-a la, uite, se vede,
Om „mare”-l Bănescu?... El e-o stîrpitură!

Om „mare” e un altul; el Zissu se chiamă
Un cap vezi la dînsul, cum n'are pereche.
Dar zdrăvăn nu-mi pare. — Ca bou cu streche
Alcargă și sullă... Cu și-l'alt e de-o seamă!

Așa chiar și este; nu minte Furtuna!
Bănescu și Zissu sunt una și una!

SABOGLU

ar fi cerut înființarea unei vaste și com- plicate administrațiuni cu o comptabili- tate riguroasă, cu organe multiple în toate provinciile. Dificultatea de a or- ganisa un asemenea serviciu, și afară de- aceasta, deprinderile comune din orient au dat naștere, sub Calif, la sistemul de- conceșiunii numite *Ikta*.

Ikta este, după definițiunea lui Va- erizi *) o tăietură o bucată deslipită din pămîntul Statului în favorul unui par- ticular. Aceste conceșiuni aveau de ob- iect: 1° pămînturile *merat* moarte, ne- cultivate și neposedate de nimeni, după definițiunea dată mai sus și proprietă- țile vacante, devenite proprietatea Sta- tului prin desorență. Soveranul este în drept a le conce- di cu titlu mull, cu o- bligațiunea din partea conceșiionarului a cultiva pămîntul; conceșiunea i se re- trăgea dacă lăs- pămîntul neproductiv în curs de trei ani de a rîndul; și a- ceasta pe temeiul anui *hedith* al Pro- fetului care zice: ori-cine, în curs de 3 ani, va lăsa improductiv pămîntul ce posedă, perde drepturile sa e asupra a- celui pămînt. Acest fel de *ikta* se chia- mă *temlik* proprietate liberă.

2° Percepțiunea haradîjului și a dite- ritelor dări ale locuitorilor pe pămîntu- rile har dijite. Aceste conceșiuni nu se puteau face de cît pe timp mărginit, maximum pe viață și numai în favorul castei militare, ele nu puteau să fie date cu titlu perpetuu, și cu dreptul de trans- misiune prin moștenire, fiind că aceasta

1) Citat de Belin Journ. Asiad. 1862, pag 181

SERBĂRI ȘI PETRECERI
Balul de la Cernavodă.

Sâmbătă seara, 3 coroni, a avut loc saloanel hotelului Bristol din Cernavodă, un bal în folosul copiilor săraci din acea localitate, pus sub paza d-lui Buzineu, directorul școlii primare.

Nevoia ne aștepte, ca într-o dare de mână asupra unei serbări cu scop caritativ, să venim cu comentarii, cele ce urmează.

Într-o mică informațiune, publicată ziarul nostru de acum două săptămâni, cititorii au putut vedea, că la Cernavodă — de altfel ca pretutindeni există animozități acute între cei ce poartă așa zisa protipendadă a unui oraș. Nu înțelegem însă, penumă în lume, ca patima, hai-so-ron, *politici*, să fie împinsă așa de departe, încât să se dea loc la manifestații, ca cele pe care înregistrăm azi. Asemenea acte știrbesc din stigiul omului ce se respectă, până haina demnității și își prăvălesc localitatea, unde ele se desfășoară, ca pe o stepă de sălbatoc, unde ai trage din carnea celuil-alt!

Ată de ce e vorba: —
Aveva persoane și anume d-nii Grom, Farmachi și Hagiopol, organiză un bal — după cum spuneam sus — în folosul copiilor săraci din acel oraș. Asemenea serbări în obagiul cel mai comun, se numesc caritative.

Le fac cei-l-alti — nu e nevoie să numim — cari nu vedeau cu ochii organizatiunea aceasta? In loc să și d-lor un bal și *ast-fel să dolească* — ca au mulți partizani

lucru ce ar fi fost până la un bal admis, dacă ne-am gândi la rezultatul practic — d-lor pun să se bată, ca la licitații, anunțând că bilețele emise de numitul comitet n'ar fi abile.

S'a intervenit telegrafic la d-l Pret, care se găsea la București și d-sa telegrafic, a ordonat poliției de a o — am văzut și noi telegrama — *să dea tot concursul* pentru reu-acelei serbări

Serbarea s'a dat, s'a patrecut de bune și cu banii rezultați s'au cumulat două-zeci și patru costume naturale, care s'au dat directorului școlii pentru a fi distribuite copiilor săraci. Un rest de două-zeci lei, în nurar, a fost predat tot d-lui Buzineu, care să cumpere cărți didactice. Sol, la rându-ne am fi foarte feriți, dacă n'am mai avea de înregistrat asemenea incidente regretabile,

care fac să se împușoare, pe ai ce merge, numărul oamenilor de bine și de dragoste pentru aproapele.

Serbarea de la Murfatlar

Ca să și închipuie cine-va succesul acestei serbări, e destul să spunem, că trenul a plecat cu o întârziere de o jumătate de oră din gara Constanța pentru ca să poată lua toată lumea care și dăduse întâlnire în pădurea dela Murfatlar.

Ceea-ce a preocupat în deosebi atențiunea numeroasei asistențe, au fost luptele turcești, care au fost conduse de d. Mamut Celebi.

Am constatat cu această ocaziune, că acest sport — care pe vremuri era foarte cultivat — a început să se neglijeze.

Nici *pehlivanii* (luptătorii) de pe vremuri numai sunt astăzi. Atunci aceste lupte erau serioase, crâncene și se puneau mare preț pe campionat. Astăzi au devenit un joc de paradă și s'au modernizat într-atât, în cât — după cum am putut observa la ultima luptă și pe care o socotim cea mai serioasă — intervin între pehlivani înțelegeri, pentru ca, fără multă strădanie, să se dea mai repede busna la premiul fixat, care mai târziu se împarte în două.

Pe de altă parte am avut de făcut o constatare măgulitoare în felul ei, că mai toți pehlivani veniți din Bulgaria la aceste lupte, au fost bătuți de Dobrogenii noștri.

Iată numele luptătorilor cu indicarea localității de origină:

I. Suliman Memet, din Taspunar, învingător; Rașid Amet, din Bulgaria învins.

II. Ismail Ibrahim din Bașpunar, învingător; Așim Ali, din Copadin învins.

III. Mustafa Omer, învingător; Halil Osman, învins ambii din Bulgaria.

IV. Ibrahim Ali, din Bașpunar, învingător; Ali Mustafa, din Bulgaria învins.

V. Suliman Memet, din Bașpunar, învingător; Mustafa Omer, din Bulgaria, învins.

VI. Ibrahim Ismail, din Bașpunar, învingător; Ibrahim Ali tot din Bașpunar, învins.

VII. Mehmet Pehlivan, din Constanța învingător; Ali Memet, din Copadin învins.

Cursele de cai au avut loc pe o distanță de 7 kilometri.

Premiul întâi a fost câștigat de Dumitrache Socănu. Premiul II Mihai Tăciu, tot din Osancea. Premiul III Iordache Chisoceanu din Murfatlar.

Premiile au fost decernate de către d. Capitan Ionescu, mare proprietar

din localitate și președinte de onoare al societății «Frăția».

Un cor compus din elevi și elevii școlii din Murfatlar, condus de harnicul învățător, d. Muștărescu, a executat mai multe bucurii școlare.

Slabele voci ale copiilor se perdeau însă în sunetul strident al surnalelor și tobelor țiganilor cari antrenau pe pehlivani.

Musica militară a trebuit să fie cedită d-lui An. Rigani, care a avut în aceeași zi munta ficel d-sale, cu d-nul Băclășanu, medicul veterinar al orașului nostru.

S'a resimțit mult lipsa mai multor d-ni membri ai cercului; toată sarcina ducerii la un bun sfârșit a acestei serbări a căzut pe capul d-lui primar, C. Arghiropol și X. Macri, secretarul comunei, așa că tot d-lor le revine și mulțumirile cuvenite.

Cît privește pe subșonatul, dînsul a dat man-lat în această privință celebrului Moșoescu, care, în pomelnicul ce ni l-a citit sub cortul improvizat în pădure, a încheiat ast-fel:

Trăiască d. Cezar

Primar

La Murfatlar!

Singurul nemulțumit a fost agentul silvic, căruia i s-a călcat — pretinde d-sa — iarba din pădure.

De ce oamenii aceștia nu sunt scrupuloși acolo unde trebuie? Șaroglu

INFORMAȚIUNI

Din cauza extraordinarei aglomerații de materii, amînăm pentru numărul viitor publicarea unui alt interviu, în chestiunea Societății «Ajutorul» și a d-lui Dabo, președintele ei, luat unul frunțag al coloniei albaneze din localitate.

D. Al. Răduceanu, administratorul domeniilor Statului din Dobrogea, a demisionat din această funcțiune.

Între sub-prefecții din jud. Constanța s'au făcut următoarele transferări:

D. G. C. Florescu, sub-prefectul plășei Silistra-Nouă, a fost transferat la plasa Hirșova.

D. E. Miclescu, de la plasa Hirșova la plasa Medjidia

D. M. Bucureanu de la plasa Medjidia, la plasa Silistra-Nouă.

D. T. Zadic, de la plasa Mangalia la plasa Constanța

D. C. Bălăceanu, de la plasa Constanța, la plasa Mangalia.

Balul din săptămîna trecută, cu privire la refuzul d-lui Dabo de a se lăsa să fie fotografiat în picioare, este absolut autentic și d. Dabo

a părăsit chiar dispoziție în poliția Comunei, asupra sursei, dela care așa altul noi arel lu-

D. Dabo, pe lângă altele, mai e și carion.

Fondul de cînd mî lei, prevăzut în budgetul anului în curs, pentru serbări și solemnități, a fost epuizat încă din ziua de 7 Mai, adică într-o singură lună.

Ne-am deprins într-atîta cu jaful și cu nerușinarea actualei administrațiuni comunale, în cât nu ne-ar mai surprinde nici dacă am auzi, că se vinde la mezin fotoliul primarului.

Coafretele Zestre, d. Canal. C. Zamfir, a fost decorat cu Coroana României, în gradul de Cavaler, Felicitările noastre colegele.

Duminică a avut loc, în saloanel cazinului Comunal o întrunire convocată de un comitet, spre a se putea pune bazele unei Bănci a plugarilor din Dobrogea.

Facem în corpul ziarului loc unui articol al d-lui Dimitrie, controlor dela Banca Agricolă, unul din inițiatori, în care se poate vedea scopul urmărit de această instituțiune.

Apelul la subscrierile de acțiuni a avut un frumos răspuns și în numărul viitor vom veni cu date cit mai complete.

Evadată instalafie occidentală noul Hotel Regina Atîl D. Schwartz au încercat și bine cunoscutul antreprenor de hoteluri, cît și d. Teiler, proprietarul, nu s'au dat înlăturî de la nici un sacrificiu, pentru ca instalatiunea să fie la înălțimea celor mai delicate preferențiuni.

Pe de altă parte pozițiunea hotelului «Regina», în piață și la doi pași de bulevard și de halta drumului de fer spre băile de mare, completează într'un mod prețios, admirabilul confort al acestui hotel.

Noi ne felicităm, că orașul nostru s'a putut îmbogăți cu o asemenea clădire

Atragem atenția d-lui șef al «carăteniei publice», că comoditatea din fața cărei o lăcomie mod scandalosă intră în joc și să bine-voinască a da cu nasul pe acolo.

Fără alt avertisment.

Suntem pozitiv informați, că d. avocat al Administrației Domeniilor Statului din Dobrogea, a parvenit a găsi mijlocul de a se instrăina loturile mici de pămînt de cultură, a căror vinzare este într'un mod categoric oprită de lege.

În numărul viitor ne vom ocupa pe larg de această chestiune.

fi constituit o alienațiune piezișă a teritoriului declarat vacuf național: aceea, acest fel de *ikta* se cheamă *iqbal*, usufruct. Era oprită conducerea prin *ikta*, a percepțiunii ușurului ca dijna datorită de proprietățile libere ale musulmanilor.

Exploatațiunea de mine, cariere, moșii și alte bunuri de asemenea natură în aceste cazuri, pelingă sumă pentru dobîndirea lor, se cuve-Statului o parte din beneficiile exploatațiunii sau o chirie anuală; acest fel se cheamă *istirlac* în participatiune.

Concesiunile de a doua categorie, cu le cele mai importante, au avut, la epocă caracterul unei arondări făcute în interesul fiscalului; ast-fel Califul Osman împărțind în *ikta* percepțiunea dărilor din Senad, obținu un venit de 50 tone dirhem. *) pe cînd acel teritoriu administrat direct sub predecesorul Omar, nu produsese de cît 9 mili-

oane, cel întâiu, și apoi succesorii depărțându-se din ce în ce mai mult politica predecesorilor lor, începură să împărțea concesiuni, sau pentru a răsări servicii făcute pe câmpul de reșed, pentru a înlocui solda trupelor. Concesiunile percepeau, în tolosul lor, halul și cele-lalte dări.

Resumat al expunerii lui Ibn-Djennab, relată de D. Worms, Journ. Asiat. 1743 pag. Vezi și Belin ib pag. 166.

Valoarea reală a unui *dirhem* aproape de franc. Vezi „Hannover“ Histoire del'Em-Ottoman, T. I. pag. 384, nota

Acest sistem de concesiuni, însă, n'a ajuns nici o dată, sub Califi la dezvoltarea și la organizațiunea ce i s'a dat în Imperiul Otoman, unde le servi la crearea unei aristocrații fondatoare a cărei soartă a urmat fazele prin care a trecut istoria militară a otomanilor; precum domnia lui Suleiman cel mare, a marcat apogeul puterii otomane, ast-fel ea a fost și epoca în care această instituțiune a ajuns la dezvoltarea ei cea mai strălucită; și, iarăși slăbirea ei treptată prin abuzurile care o depărtau, din ce în ce mai mult, de la caracterul ei primitiv, a mers paralel cu căderea puterii militare a Imperiului.

Studiul istoric al acestei instalațiuni neintrînd în cadrul nostru ne vom mărgini a arăta pe scurt, elementele ei constitutive.

Osman și succesorii lui împărțiră, aproape tot teritoriul Imperiului în concesiuni feudatare printre Sipahii cavaleri, formînd elita trupelor și a națiunii otomane, cu obligațiunea pentru dinșii a sta tot-dauna spre a merge, la întia chemare, în apărarea Imperiului.

Reglementul privitor la aceste concesiuni, făcut sub Murat I (135) a fost în vigoare aproape două secole, pînă la Suleiman cel mare; în acel regulament dar, avem să căntăm dispozițiunile prin care s'a dat acestei instituțiuni o organizațiune atît de puternică.

Numai sipahii și fii de sipahii erau în drept a primi concesiuni feudatare.

Feudalul era hereditar în linia bărbătească, și se întorcea la Stat numai după

stingerea familii.

Fondule se împărțeau, după importanța veniturilor, în feude mici, *timar*, ale căror venituri erau interioare sumei de 20 mii aspri (lei) și în feude mari, *ziamet* cu venituri de la 2) mii lei în sus.

Sipahii erau obligați să stea cu locuțiua în feudul său, și să meargă sub drapel, la întia chemare, în persoană și însoțit de un număr de călăreți echipați (*djebeli*) în raport cu venitul feudului său. Pentru fie-care sumă de trei mii aspri, din care se compunea venitul său, el trebuia să echipeze câte un om.

În schimbul acestor obligațiuni feudatorul era substituit tutulor drepturilor statului asupra pămînturilor coprinse în concesiunea sa; el percepea în folosul său dijna și toate dările la cari erau supuși cultivatorii. El libera acestor cultivatori actele de posesiune numite *tapn* *) și percepea taxele cuvenite la liberarea lor.

Aceste erau elementele constitutive ale concesiunilor feudatare numite *timar* și *ziamet*; ele coprindeau întregul teritoriu al Imperiului. Feudatarii erau clasai după rangul ce ocupau în armată; seli forma, zice Belin, o rășea cu legături strîns în toate părțile sale: după sipahii, prototipul acestor feudatari militari, veneau: subașii (oficerii), alai-bei (coloneșii) sandjaci-bei (generalii) și în

*) Tapu derivă de la *tacmac*, a se închina și de acolo, vine înțelesul ce i se dă, de act de servitiute, de vasalitate; el este titlul de posesiune, constatînd starea tributară a pămîntului. Belin Journ. Asiat: 1862 pag. 194).

fine, Beilerbei (sau Beglerbeg), comandantul cap; divisiunea politică a Imperiului era, ast-fel, legată cu organizațiunea militară.

Acești feudatari z amet și timar, au putut forma, sub Suleiman cel mare, o cavalerie de 200.000 oameni.

Trebuie să mai menționăm, ca să completez acest tablou, concesiunile privitoare la domeniile statului numite *Khas* bunuri ale săbiit. «Domeniile, *Khas* zice d'Osson *) sunt afectate funcțiunii de guvernator general spre a înlocui leafa acestui funcționar; veniturile sunt aceleași ca ale *ziametelor* și *timar*, cu osebire că ele aparțin funcțiunii iar nu persoanei. Titularii erau datori a echipa un deșebeli, călăreț, pentru fie-care sumă de 5 mii aspri; ei se osibe-ă și prin aceasta de *ziameți* și *timari*»

Toate aceste instalațiuni, și modificările ce li s'ză adus după timpuri, numai presintă astăzi de cit un interes istoric. Prin noile reforme, statul a luat administrațiunea directă a domeniului public.

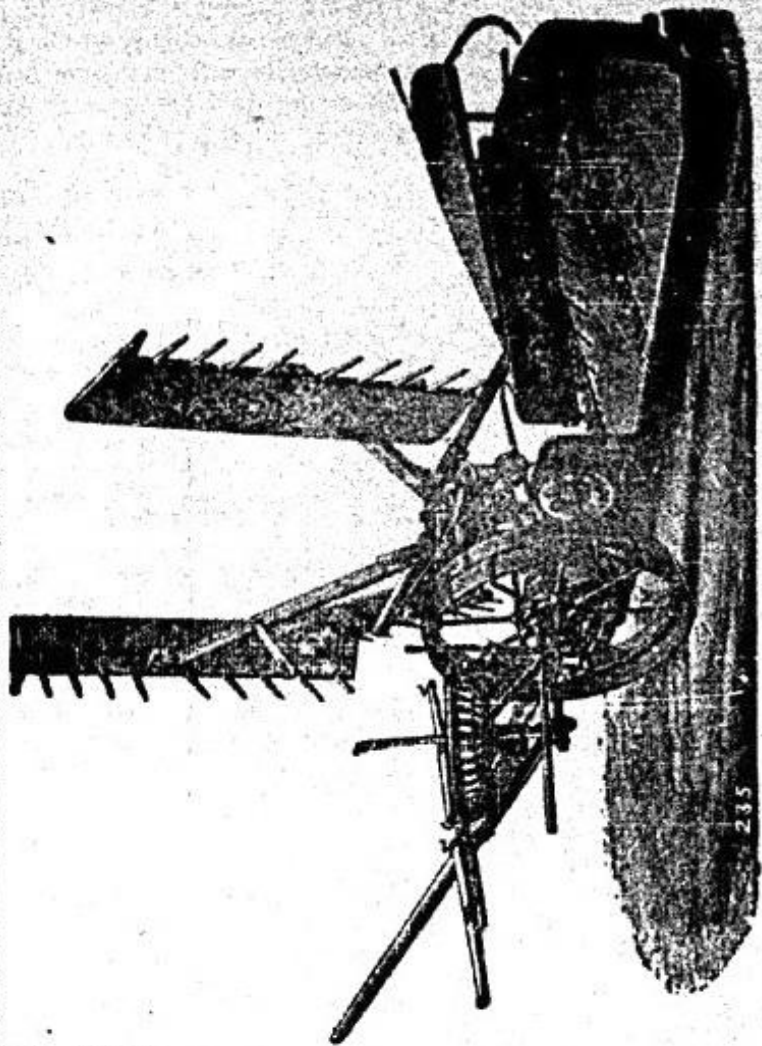
Trecem dar la examinarea regimului astăzi în vigoare, întemeiat pe codicele proprietății fonciare din 1858 și pe legile mai recente.

*) d'Osson: *) VII p. 373 citat de Belin Journ. Asiat: 2 303.

Va urma

ULTIMA ORĂ
Pentru numărul viitor rezervăm cititorilor noștri un articol senzațional, asupra unor potlogării petrecute la Primăria noastră.

Tot felul de Mașini Agricole
RENOMITELE MASINI de SECERAT „ALBION“
 Sezon 1905, Perfecționat.

GHE. I. RIGNAI, Str. Mercur No. 1 - Constanța

TOT FELUL DE REZERVE pentru Secerătoare de ori-ce sistem
 Atelier de Reparațiuni cu aburi

Cremă de Dinți Anatherin. — D-r POP

Din cauza dinților stricați se pot ivi complicațiuni nervoase și afară d'aceasta prezenta lor a produs foarte adesea infecțiuni ale organismului chiar cu stăruț mortal. După observațiuni s'a dovedit că din 100 persoane, 80 au dinți stricați, între care sunt mulți al căror dinți seamănă cu niște ruine, gingiile umflata și lesne sângerânde sau acoperite cu fistule, din care ese o materie care deja la distanță răspândește un miros neplăcut, lucru în general produs tie prin necurățenia dinților fie prin întrebuințarea de dentifriciu improprii. După opinia celebrităților medicale. Pastela de dinți cari conțin acizii săi baze și care în general fac spurcă abundență, provoacă distrugerea smalțului dinților care e începutul stricărei lor.

O experiență de mai bine de jumătate secol în toată Europa a dovedit că crema de dinți Anatherin D'r Popp în tuburi, e o preparație cu totul nouă, curată și întreține dinții fără ai tăca preservându-i contra intinșării.

Prețul unui tub 65 bani

Depozit general pentru Dobrogea

Drogueria Medicinală ALEXANDRU I. HEIDENBUSCH, Constanța

DROGUERIA MEDICINALA

Alexandru I. Heldenbusch

CONSTANȚA

Strada Carol (sub Hotel Regal)

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum :
 Drogue medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apă de Colonie streină, apă de Colonie cu kilogramu; articole de toaleta, Pudre, Paste de dinți, Perii de dinți, Săpunuri medicinale străine și indigene, Săpunuri de toaleta străine calitățile cele mai alese; articole de cauciuc, irigătoare, articole de bae; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu miroaurile cele mai moderne; articole de pansament, Vată calitate superioară, Untură de Pește proaspătă albă cea mai bună calitate: Vasilină, Benzină Glicerină, apă de gură cu kilogramu cel mai bun antiseptic pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru păr toate culorile, diferite Siringi, articole chirurgicale, Thermometre de bae și maxinale, lacuri, vopsea pentru dușumele ceară pentru parchet etc. etc.

Toate cu prețurile cele mai reduse, deviza mea fiind a vinde eftin pentru a vinde mult.

Pretutindenți chiar la țară se caută persoane onorabile și experimentate capabile de a se ocupa de vânzarea unui articol foarte avantajos și lesne de plasat. *Capital nu e necesar.* Ori-cine se poate ocupa chiar în mod accesoriu.

Condițiuni excepționale și salar fix, câte-va sute de lei pe lună, în caz de activitate urmată de succes. — Scrieți sub: *H 339- la agenția de publicitate Jean R. Blondel, Jig-niței București*

Deposit de cherestea
Albert Theiler

Depositul este bine asortat cu lemnărie de construcție.

Specialitate în tâmplărie și dușumele uscate.

Efectuare promptă de tot felul de comenzi speciale în brad și stejar, cearisat și cioplit.

INSTITUTUL „MIRCEA-VODĂ“

Fondat în anul 1901

CURS PRIMAR, LICEAL ȘI COMERCIAL

Director, VIRGIL ANDRONESCU

Reputația institutului „Mircea-Vodă, este stabilită. Nu s'a cruțat nimic pentru ca școala să fie printre cele mai bune. — Rezultatul examenilor anuale a arătat că în școala aceasta se muncește cu sîrguință.

Profesori impuși și neobosiți, și-au dat obolul cu dragoste și desinteres, pentru reușita institutului.

Anul acesta s'a mai alipit pe lângă institut și

UN INTERNAT DE FAMILIE unde copiii de toate vrăstele, în schimbul unei modeste plăși, sunt îngrijiți părintește, dându-li-se și meditațiunile trebuitoare.

„LA OVIDIU“

Plaza Independenței No. 22

D. GH. DESPINACHIS

Non magazin cu Coloniale, Delicatese și Comestibile (Fost P. ASTRAS)

Băuturi spirtoase străine indigene MARE DEPOU DE VINURI

Specialitate în uol-de-lemnuri Franceze și Grecești Diferite articole coloniale orientale

APERITIVE - TRUFANDALE

Prețuri mai eftin ca ori unde

Serviciul prompt și foarte conștiincios

Târguiește se expediază la Domiciliu

FRUMUSEȚEA

și disparițiunea complectă a ori-căre afecțiuni a pielii precum: puncte negre, roșița feței, coșuri, pistrui etc., nu se poate obține de cât prin întrebuințarea zimică a renumitului

Săpun de Lapte de Crin

Marca fabricii un «Cal de Lemn» a lui Bergmann & Co. Radobout-Dresden

Prețul Lei 1-50 Bucata

Depozit la: L. & I. Lascarides și la Drogueria Medicinală Alex. I. Heldenbusch Constanța.

Marele Hotel „Metropol“

St. ELENA No. 10, lângă OVIDIU

Intrat exclusiv sub direcțiunea d-lui Mișu Georgescu și înzestrat cu tot mobilierul nou, cu sobe de teracotă — **SOBE CE NU SE GASESC LA NICI UN HOTEL DIN LOCALITATE** — e pus la dispoziția vizitatorilor Constanței în ori-ce timp din zi sau noapte.

Urmele vechii administrațiuni «Gherachi» sunt șterse cu desăvîrșire.

Șe dau camere și cu luna.

Prețuri modeste.

Dr. Ioan Zalplachta

Medic al Spitalelor Eforiei

Bôle interne și bôle nervoase

București

Strada Teilor No. 120

Consultațiuni de la 4—6 p. m.

Cea mai eftină și cea mai igienică

APĂ MINERALĂ DE MASĂ
BORVIZ-REPATY

Singurul depozitar p. Dobrogea

VASILE TOMA & C-ie

Știclea mică 40 b., Știclea mare 55 b.